

Informator egzaminacyjny

dla kandydatów przystępujących do egzaminu czeladniczego

FRYZJER

Izba Rzemieślnicza w Opolu
ul. Katowicka 55
45-061 Opole
Tel. 77 454 31 73, 77 453 79 71
e-mail: info@izbarzem.opole.pl
www.izbarzem.opole.pl

FRYZJER - 514101

Egzamin CZELADNICZY przeprowadzany jest w dwóch etapach:

etap praktyczny: polega na samodzielnym wykonaniu przez kandydata zadań egzaminacyjnych sprawdzających umiejętności praktyczne.

Kandydat wykonuje zadania pod nadzorem co najmniej dwóch członków zespołu egzaminacyjnego.

Członkowie zespołu egzaminacyjnego dokonują oceny zadań, stosując kryteria zatwierdzone przez izbę rzemieślniczą

Do wykonania zadań czeladniczych niezbędne są m. in.: na dziale damskim co najmniej dwie główki treningowe, na dziale męskim – model.

Kandydat wykonuje zadania na egzaminie własnymi narzędziami i przy pomocy własnych materiałów pomocniczych.

ZADANIA

Nr	Do wykonania 2 zadania obowiązkowe:	Czas wykonania	UWAGI
I	Wykonanie strzyżenia damskiego w linii zgodnej z nowoczesnymi trendami mody fryzjerskiej (włosy w modnej tonacji kolorystycznej) oraz modelowanie fryzury przy pomocy suszarki oraz szczotek	50 min	
II	Wykonanie strzyżenia fryzury klasycznej męskiej (włosy na karku wycieniowane bez użycia maszynki) oraz uczesanie fryzury klasycznej	50 min	<i>Należy uwzględnić długość włosów modelu niezbędną do wykonania zadania</i>
Nr	Do wykonania 1 zadanie z niżej wymienionych:	Czas wykonania	UWAGI
1	Nakręcenie trwałej ondulacji stosując dwie wybrane techniki nawijania; nawinąć po 10 wałków wg wybranych technik.	20 min	<i>Wybór jednego zadania do wykonania dokonywany jest w dniu przystąpienia do etapu praktycznego egzaminu czeladniczego w trybie losowania</i>
2	Wyciskanie fal na mokro na całej głowie.	30 min	
3	Nakręcenie pierścieni: 2 rzędy płaskich oraz 2 rzędy spiralnych.	20 min	
4	Uczesanie fryzury wieczorowej o modnej linii	25 min	

Łączny czas wykonywania zadań na egzaminie to 120-130 minut w zależności

od wylosowanego zadania

etap teoretyczny: polega na udzieleniu odpowiedzi na pytania zestawione w dwóch częściach; pisemnej i ustnej, sprawdzających wiedzę teoretyczną:

1. w części pisemnej z zakresu tematów:

- rachunkowość zawodowa
- dokumentacja działalności gospodarczej
- rysunek zawodowy
- przepisy i zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej
- podstawowe zasady ochrony środowiska
- podstawowe przepisy prawa pracy
- podstawowa problematyka z zakresu podejmowania działalności gospodarczej i zarządzania przedsiębiorstwem

Czas trwania części pisemnej nie może być krótszy niż 45 minut i nie dłuższy niż 210 minut.

2. w części ustnej z zakresu tematów:

- technologia
- maszynoznawstwo
- materiałoznawstwo

Czas trwania części ustnej etapu teoretycznego nie może być dłuższy niż 30 minut.

1. PROFIL UMIEJĘTNOŚCI CZELADNIKA ZWIĄZANY Z ZAWODEM

Czeladnik (posiadacz świadectwa czeladniczego) w zawodzie fryzjer potrafi:

- 1) dokonywać diagnozy stanu skóry i włosów,
- 2) posługiwać się narzędziami, przyborami i aparatami fryzjerskimi,
- 3) wykonywać strzyżenie włosów,
- 4) stosować techniki modelowania i stylizacji fryzur oraz wykonywać zabieg trwałego ondulowania, koloryzować włosy zgodnie z oczekiwaniami klientów,
- 5) wykonywać zabiegi pielęgnacyjne włosów i skóry głowy,
- 6) czyścić, odkażać oraz dokonywać konserwacji sprzętu fryzjerskiego,
- 7) komunikować się z klientem,
- 8) oceniać jakość wykonywanych prac
- 9) przestrzegać przepisów prawa w zakresie wykonywanych zadań zawodowych,
- 10) sporządzać kosztorys oraz wycenę wykonywanych prac,
- 11) przestrzegać przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska podczas wykonywania zadań zawodowych,
- 12) udzielać pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach przy pracy.

Czeladnik w zawodzie fryzjer jest przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- 1) wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych włosów;
- 2) wykonywania zabiegów chemicznych włosów;
- 3) wykonywania strzyżenia włosów;
- 4) wykonywania stylizacji fryzur.

2.WIEDZA I UMIEJĘTNOŚCI ZWIĄZANE Z WYKONYWANIEM WYŻEJ WYMIENIONYCH ZADAŃ ZAWODOWYCH Z ZAKRESU:

2.1.Bezpieczeństwo i higiena pracy

Czeladnik:

1. rozróżnia pojęcia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią;
2. rozróżnia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska w Polsce;
3. określa prawa i obowiązki pracownika oraz pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy;
4. przewiduje zagrożenia dla zdrowia i życia człowieka oraz mienia i środowiska związane z wykonywaniem zadań zawodowych;
5. określa zagrożenia związane z występowaniem szkodliwych czynników w środowisku pracy;
6. określa skutki oddziaływania czynników szkodliwych na organizm człowieka;
7. organizuje stanowisko pracy zgodnie z obowiązującymi wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska;
8. stosuje środki ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywania zadań zawodowych;
9. przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stosuje przepisy prawa dotyczące ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska;
10. udziela pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach przy pracy oraz w stanach zagrożenia zdrowia i życia.

2.2.Podejmowanie i prowadzenie działalności gospodarczej

Czeladnik:

- stosuje pojęcia z obszaru funkcjonowania gospodarki rynkowej;
- stosuje przepisy prawa pracy, przepisy prawa dotyczące ochrony danych osobowych oraz przepisy prawa podatkowego i prawa autorskiego;
- stosuje przepisy prawa dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej;
- rozróżnia przedsiębiorstwa i instytucje występujące w branży i powiązania między nimi;
- analizuje działania prowadzone przez przedsiębiorstwa funkcjonujące w branży;
- inicjuje wspólne przedsięwzięcia z różnymi przedsiębiorstwami z branży;
- przygotowuje dokumentację niezbędną do uruchomienia i prowadzenia działalności gospodarczej;
- prowadzi korespondencję związaną z prowadzeniem działalności gospodarczej;

- obsługuje urządzenia biurowe oraz stosuje programy komputerowe wspomagające prowadzenie działalności gospodarczej;
- planuje i podejmuje działania marketingowe prowadzonej działalności gospodarczej;
- optymalizuje koszty i przychody prowadzonej działalności gospodarczej.

3.KOMPETENCJE

3.1.Personalne i społeczne

Czeladnik:

- 1) przestrzega zasad kultury i etyki;
- 2) jest kreatywny i konsekwentny w realizacji zadań;
- 3) przewiduje skutki podejmowanych działań;
- 4) jest otwarty na zmiany;
- 5) potrafi radzić sobie ze stresem;
- 6) aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe;
- 7) przestrzega tajemnicy zawodowej;
- 8) potrafi ponosić odpowiedzialność za podejmowane działania;
- 9) potrafi negocjować warunki porozumień;
- 10) współpracuje w zespole.

4.WIEDZA I UMIEJĘTNOŚCI OGÓLNOZAWODOWE ZWIĄZANE Z ZAWODEM FRYZJER

Czeladnik:

- 1) sporządza szkice i rysunki fryzur;
- 2) sporządza rysunki fryzur z zachowaniem proporcji i światłocienia;
- 3) rozróżnia typy budowy głowy i twarzy dzieci oraz osób dorosłych;
- 4) rozpoznaje rodzaje włosów ludzkich oraz określa ich właściwości;
- 5) charakteryzuje budowę i fizjologię włosów;
- 6) rozpoznaje uszkodzenia włosów;
- 7) charakteryzuje budowę i funkcje skóry;
- 8) rozróżnia zmiany chorobowe na skórze głowy;
- 9) charakteryzuje preparaty stosowane do zabiegów fryzjerskich;
- 10) rozpoznaje sprzęt stosowany do wykonywania zabiegów fryzjerskich;
- 11) rozpoznaje preparaty do wykonywania zabiegów fryzjerskich;
- 12) określa wyposażenie salonu fryzjerskiego;
- 13) stosuje programy komputerowe wspomagające wykonywanie zadań.

5.UMIEJĘTNOŚCI ZWIĄZANE Z WYKONYWANIEM ZADAŃ ZAWODOWYCH W ZAWODZIE FRYZJER

5.1.Wykonywanie zabiegów fryzjerskich

1) Wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych włosów

Czeladnik:

- 1) ocenia stan włosów i skóry głowy;
- 2) dobiera metody i techniki pielęgnacji włosów i skóry głowy;
- 3) organizuje stanowisko fryzjerskie do planowego zabiegu fryzjerskiego;

- 4) określa wpływ preparatów pielęgnacyjnych na włosy i skórę głowy;
- 5) dobiera preparaty do pielęgnacji włosów i skóry głowy;
- 6) wykonuje czynności mycia włosów z zastosowaniem różnych metod i technik;
- 7) wykonuje zabiegi pielęgnacyjne włosów i skóry głowy;
- 8) udziela porad z zakresu codziennej pielęgnacji włosów.

2) Strzyżenie włosów, formowanie fryzur i ondulowanie

Czeladnik:

- 1) określa indywidualne cechy urody klienta;
- 2) przeprowadza rozmowę konsultacyjną z klientem;
- 3) dobiera techniki, metody i sposoby strzyżenia włosów;
- 4) dobiera sprzęt fryzjerski do wykonywania zabiegów strzyżenia;
- 5) przestrzega zasad podziału włosów na sekcje i separacje do określonej linii fryzury;
- 6) ustala etapy strzyżenia;
- 7) wykonuje strzyżenie włosów damskich, męskich i dziecięcych;
- 8) wykonuje strzyżenie zarostu z uwzględnieniem kształtu twarzy klienta;
- 9) określa przeciwwskazania do wykonania zabiegów ondulacji i prostowania chemicznego włosów;
- 10) określa etapy ondulowania i prostowania chemicznego włosów;
- 11) dobiera techniki ondulowania i prostowania chemicznego włosów;
- 12) dobiera preparaty fryzjerskie do wykonywania zabiegów ondulowania i prostowania wodnego oraz chemicznego;
- 13) wykonuje zabiegi ondulowania i prostowania wodnego oraz chemicznego;
- 14) określa sposoby korygowania błędów podczas strzyżenia i ondulowania włosów;
- 15) dobiera preparaty do pielęgnacji włosów po chemicznych zabiegach fryzjerskich;
- 16) wykonuje fryzury okolicznościowe;
- 17) określa przeciwwskazania do zabiegu zagęszczania i przedłużania włosów;
- 18) wykonuje zagęszczanie i przedłużanie włosów.

3) Zmiana koloru włosów

Czeladnik:

- 1) określa metody i techniki rozjaśniania i koloryzacji włosów;
- 2) określa wpływ zabiegów rozjaśniania i koloryzacji włosów na strukturę i wygląd włosów;
- 3) dobiera preparaty fryzjerskie do rozjaśniania i koloryzacji włosów;
- 4) dobiera kolor włosów do cech indywidualnych urody oraz fryzury klienta;
- 5) dobiera techniki rozjaśniania i koloryzacji włosów;
- 6) sporządza mieszaniny preparatów do rozjaśniania i koloryzacji włosów;
- 7) wykonuje zabiegi koloryzacji i rozjaśniania włosów;
- 8) wykonuje korektę koloru.

Przykładowe pytania do części ustnej egzaminu:

Technologia

1. Co to jest ondulacja wodna? Wymień rodzaje i sposoby wykonywania.
2. Wymień sposoby dezynfekcji szczotek i grzebieni.

3. Wymień techniki strzyżenia włosów.
4. Co to jest ondulacja żelazkowa? Omów budowę żelazka.
5. Wymień przeciwwskazania przy rozjaśnianiu włosów.
6. Wymień rodzaje trwałych ondulacji i omów jedną z nich.
7. Wymień środki lecznicze przy pielęgnacji włosów.
8. Co to jest farbowanie i jaka reakcja zachodzi na włosach?
9. Co to jest degażowanie? Wymień rodzaje używanych do tego nożyc.
10. Czym dezynfekujemy skaleczoną skórę i tamujemy krew?
11. Wymień sposoby cieniowania włosów.
12. Na co musimy zwrócić uwagę przy wykonywaniu rozjaśniania odrostów?
13. Jaką funkcję spełniają włosy?
14. Podaj sposoby prostowania włosów.
15. Czym w historii fryzjerstwa zasłynął Antoni Cierplikowski „Antoine”?
16. Jakie znasz środki koloryzujące i tonujące włosy?
17. Jaki cel spełnia mycie głowy i omów wykonanie.
18. Omów dezynfekcję i sterylizację narzędzi.
19. Jaki rodzaj farb ma najczęstsze zastosowanie w zakładach fryzjerskich?
20. Z jakich podstawowych części składa się włos?
21. W jaki sposób przeprowadza się zabieg farbowania włosów po raz pierwszy?
22. Jaki % wody utlenionej używamy w zakładzie fryzjerskim?
23. Po jakich zabiegach i w jakim celu zakwaszamy włos?
24. Co to jest keratyna?
25. Z jakich warstw składa się skóra?
26. Co to jest neutralizacja?
27. Opisz technikę cegiełkową kręcenia włosów na wałki.
28. Który odcinek włosa jest najbardziej podatny na uszkodzenia i dlaczego?
29. Czym kierujemy się przy doborze szamponów do mycia włosów?
30. Wymień środki regenerujące włosy.
31. Wymień przyczyny nieudanego farbowania włosów.
32. Czym różni się strzyżenie na tempo od strzyżenia na pióro?
33. Czym różni się ondulacja wodna od ondulacji trwałej?
34. Na czym polega palcowanie?

35. Jakie najważniejsze właściwości ma ludzki włos?
36. Jakie rodzaje włosów istnieją na ciele ludzkim?
37. Gdzie znajduje się korzeń włosa?
38. Gdzie znajduje się pigment (barwnik) włosów?
39. Jak długo żyje włos na głowie?
40. Jakie znamy przyczyny wypadania włosów?
41. Jakie znasz sposoby pielęgnacji włosów?
42. Jak zabezpieczamy klienta i klientkę przed wykonaniem usługi?
43. Wymień i omów rodzaje uszkodzeń włosa.
44. Omów procesy zachodzące przy trwałej ondulacji.
45. Omów sposób działania płukanki.
46. Omów w jaki sposób wykonujemy fale.
47. Wymień podstawowe i pomocnicze narzędzia fryzjerski.
48. Czy choroby skóry pozwalają na przeprowadzenie usługi fryzjerskiej? Omów i podaj przykłady.
49. Wymień choroby zakaźne nabywane od klientów.

Materialoznawstwo

1. Jakie choroby skóry głowy i włosów powodują odmowę wykonania zabiegu?
2. W jaki sposób przeprowadzamy sterylizację?
3. Z jakich pierwiastków składa się włos? (wymień podstawowe)
4. Omów różnicę pomiędzy zabiegiem rozjaśniania i odbarwiania włosów.
5. Jaką temperaturę powinna mieć woda podczas mycia głowy?
6. Jak nazywa się barwnik włosa?
7. W jakich sytuacjach fryzjer powinien wykonywać próbę uczuleniową?
8. Jak nazywa się całkowity brak naturalnego zabarwienia we włosie?
9. Co decyduje o trwałości ułożonych włosów?
10. Z jakich podstawowych kolorów składa się farba do włosów?
11. Jakie środki stosowane są do rozjaśniania włosów?
12. Jaka jest różnica między płukanką a farbą?
13. Przy jakich zabiegach stosujemy neutralizację?
14. Podaj właściwości fizyczne włosa.
15. Jakie zadania w zabiegach fryzjerskich spełniają kwasy?
16. Jakimi środkami myjemy włosy przed zabiegiem chemicznym?
17. Omów czym jest płyn do trwałej ondulacji?

18. Jakie pierwiastki chemiczne wchodzą w skład włosów?
19. Jakie znamy pasożyty z którymi można się spotkać w zawodzie fryzjera?
20. Co to jest strzyżenie włosów?
21. Omów zastosowanie H₂O₂, którymi posługujemy się we fryzjerstwie.
22. Omów działanie temperatury na włosy.
23. Co oznacza termin katalizator i w jakiej postaci występuje w praktyce fryzjera?
24. Wymień przyczyny chemicznego uszkodzenia włosa.
25. Omów zastosowanie wody destylowanej we fryzjerstwie.
26. Omów działanie mydeł i szamponów.
27. Jakie są właściwości fizyczne włosa?
28. Wymień rodzaje wałków.
29. Dlaczego włosy nawinięte na lokówkę zachowują skręt?
30. Wymień i omów grzebienie używane w pracy fryzjera.
31. Z czego wykonane są grzebienie?
32. Jakie znasz rodzaje nożyczek używanych w pracy fryzjera?
33. Jak konserwujemy nożyczki fryzjerskie?
34. Wyjaśnij działanie kwasów i zasad na skórę głowy.
35. Co to jest korekta koloru i kiedy ją stosujemy?
36. Czym powinny charakteryzować się dobre szczotki do modelowania włosów?
37. Jaki jest symbol chemiczny wody ultenionej? Do czego ten związek jest używany?
38. Która woda jest chemicznie czysta?
39. Co oznacza wartość pH?
40. Po jakim czasie farba jest najaktywniejsza?
41. Kiedy i jakimi środkami wykonujemy próbę uczuleniową?
42. Jakie jest znaczenie włosów dla organizmu człowieka?
43. Jaki wpływ na włosy mają promienie UV?
44. Jakie znamy rodzaje włosów?
45. Gdzie wytwarzany jest barwnik włosa?
46. Jakimi środkami myjemy włosy po zabiegach chemicznych?
47. Czy włos farbowany i rozjaśniony może być ponownie rozjaśniony? Odpowiedź uzasadnij.
48. Czy w salonie fryzjerskim potrzebna jest klimatyzacja i wentylacja? Odpowiedź uzasadnij
49. Wyjaśnij, czy płukanki wiążą się na trwałe z włosami.
50. Wymień grupę preparatów do trwałej ondulacji dominującej obecnie na rynku.

Maszynoznawstwo

1. Wymień szczotki fryzjerskie.
2. Wymień urządzenia do zabiegów fryzjerskich.
3. Wymień grzebienie używane we fryzjerstwie?
4. Jakie znasz rodzaje maszynek elektrycznych? Omów ich przeznaczenie.
5. Jakie znasz rodzaje nożyczek fryzjerskich?
6. Co to są sauny i do czego służą?
7. Jakie jest przeznaczenie brzytwy?
8. Wyjaśnij dlaczego nie należy wkładać narzędzi ostrych do fartucha?
9. Omów sposoby konserwacji i pielęgnacji narzędzi.
10. Do czego możemy zastosować komputer w zakładzie fryzjerskim?
11. Opisz jak wygląda i do czego służy dyfuzor?
12. Wyjaśnij w jaki sposób stosuje się karbownice, gofrownice i żelazka fryzjerskie?
13. Omów budowę i zastosowanie maszynki do strzyżenia.
14. Jakich grzebieni nie wolno używać w salonie fryzjerskim? Uzasadnij dlaczego.
15. Wymień narzędzia i przybory fryzjerskie poddawane sterylizacji i uzasadnij dlaczego.
16. Jakie narzędzia są potrzebne do wykonywania fryzury klasycznej?
17. Jakie mogą być skutki korzystania z uszkodzonego sprzętu fryzjerskiego?
18. Czym różnią się wałki do trwałej ondulacji od wałków do ondulacji wodnej?
19. Jakich narzędzi używamy do ondulacji wodnej?
20. Ile osób może używać tych samych nożyczek do pracy? Odpowiedz uzasadnij.
21. Czego używamy do modelowania włosów?
22. Do czego służy przycisk schładzania w suszarce?
23. Jakich środków używamy do dezynfekcji, a jakich do sterylizacji?
24. Podaj środki do konserwacji narzędzi.
25. Wymień rodzaje żelazek do prostowania włosów.
26. Omów budowę żelazka fryzjerskiego.
27. Z jakich materiałów produkowane są grzebienie?
28. Jakich wałków nie można używać do trwałej ondulacji?
29. Czy wskazane jest używanie grzebieni metalowych i szklanych we fryzjerstwie? Odpowiedz uzasadnij.

30. Jakimi narzędziami nakładamy farbę na włosy? Z jakich surowców wykonywane są te narzędzia?
31. W jaki sposób można wyprostować włosy nie używając środków chemicznych?
32. Czym różni się szczotka zwykła od szczotki ceramicznej?
33. Co powinien robić pracownik, aby suszarka do modelowania służyła jak najdłużej?
34. Omów efekty stosowania szczotki płaskiej.
35. Dlaczego żelazny grzebień do tapirowania włosów powoduje ich niszczenie-uszkodzenie?
36. Jakiego typu grzebień służy do rozczesywania włosów po myciu, do ściągania farby, dlaczego?
37. Wymień urządzenia, które przyspieszają zabiegi fryzjerskie.
38. Co to jest karkówka i do czego służy.
39. Podaj jakie ważne cechy powinien posiadać grzebień.
40. Wymień bieliznę używaną w salonie fryzjerskim.
41. Wyjaśnij rolę degażówek przy kształtowaniu fryzury.
42. Jak należy prawidłowo trzymać nożyczki fryzjerskie?
43. Do czego służą podwłośniki?
44. Na jakiej zasadzie działa rozpylacz do włosów?
45. Co uzyskasz po stosowaniu sauny na włosy?
46. Czym różni się gofrownica od prostownicy?
47. Do czego służą kokówki?
48. Opisz budowę i zastosowanie grzebienia zwanego widelcem.
49. Opisz zastosowanie nożyczek termicznych.
50. Opisz budowę i funkcje suszarki hełmowej.